

ختنه

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

تاریخ بازنگری: پاییز ۱۴۰۲

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

❖ شرح روش

ختنه نوعی عمل جراحی است که روی نوزادان پسر انجام می‌شود. در طی این عمل، پوست ختنه‌گاه که شامل لایه بیرونی و لایه درونی است برداشته می‌شود تا نوک آلت، آزاد و برهنه و قابل رویت گردد.

❖ دلایل انجام

- ✓ پیشگیری از عفونت‌های دستگاه ادراری نوزادان و شیرخواران است که در صورت عدم درمان، عفونت می‌تواند منجر به عفونت کلیه‌ها شود.
- ✓ احتمال عفونت ادراری در کودکان؛ به ویژه در سن زیر یک سال را ۱۰ برابر کاهش می‌دهد.
- ✓ احتمال ابتلا به بیماری‌های مقاربتی و ایدز را کاهش می‌دهد.
- ✓ از بیماری‌های منتقل شونده به روش جنسی مانند زگیل تناسلی جلوگیری می‌کند.
- ✓ احتمال بروز سرطان آلت تناسلی در مردانی که ختنه شده‌اند کمتر از مردانی است که عمل ختنه را انجام نداده‌اند.
- ✓ همسران مردان ختنه شده کمتر به سرطان دهانه رحم مبتلا می‌شوند.

❖ عوارض احتمالی

- به دنبال انجام ختنه عوارض زیر ممکن است در نوزاد بروز نماید:
- ✓ شایع‌ترین عارضه، خونریزی است که در کودکان بزرگتر شایع‌تر می‌باشد. این خونریزی به ندرت نیاز به انتقال خون دارد و با اقدامات ساده از جمله فشردن آلت کنترل می‌شود.
- ✓ عفونت موضعی که خفیف و به صورت قرمزی و ترشح چرک مشخص می‌شود.

- ✓ اگر پوست کمتر یا زیادتر از معمول برداشته شود آلت بد شکل می‌گردد.
- ✓ در موارد بسیار نادر امکان دارد پوست به صورت خیلی کوتاه یا بلند جدا شود، در نتیجه به صورت نامناسب ترمیم و نیاز به عمل یا ختنه مجدد باشد.
- ✓ تنگی مجرای ادرار

❖ روش انجام

برای انجام ختنه از دو روش جراحی و حلقه استفاده می‌شود. در روش حلقه که روش متداول ختنه است، حلقه پلاستیکی را روی نوک آلت قرار می‌دهند و با نخ گره می‌زنند و ۵ تا ۷ روز آن را به همین حال نگاه می‌دارند. حلقه پس از یک هفته تا ۱۰ روز می‌افتد. بعد از عمل، کودک می‌تواند پوشک شود. حتی می‌توان کودک را بعد از ادرار کردن زیر آب گرفت، چون پانسمانی وجود ندارد. از این روش تا قبل از ۳ ماهگی استفاده می‌شود. در صورتی که عمل ختنه در یکی دو ماه اول صورت نگیرد، پزشک بعد از سه ماهگی با روش جراحی ختنه را انجام می‌دهد.

❖ بهترین زمان انجام ختنه

بهترین زمان انجام عمل ختنه بین یک تا سه ماهگی است؛ چرا که کودک، مرحله نوزادی را طی کرده، رشد آلت تا حدودی صورت گرفته و از طرفی کودک هنوز به سنی نرسیده که این عمل موجب ایجاد خاطرات بد در ذهن او شود و عواقب روانی به همراه داشته باشد. ختنه نباید در ۲۴ ساعت اول بعد از تولد به دلیل تشخیص نقایص بیماری‌های آلت تناسلی، انجام گیرد.

❖ در چه مواردی نباید نوزاد را ختنه کرد؟

در موارد زیر با توجه به مزایایی که این عمل دارد نباید نوزاد را ختنه نمود:

- ✓ در بیماری‌های اختلالات خونریزی دهنده مانند هموفیلی
- ✓ اگر آلت نوزاد در چربی ناحیه عاثه فرو رفته باشد.
- ✓ اگر آلت تناسلی نوزاد کمتر از ۲/۵ سانتیمتر طول داشته باشد. آلت تناسلی نوزاد سالم بین ۲/۸ تا ۴ سانتی متر طول است.

✓ اگر پوست ختنه کامل تشکیل نشده باشد.

✓ اگر تنه آلت خمیده باشد.

- ✓ اختلالات مادرزادی دستگاه ادراری - تناسلی مانند هایپوسپادیازیس: (در این اختلال سوراخ مجرای ادراری در زیر آلت تناسلی قرار دارد).

❖ فعالیت

در زمان انجام این عمل فعالیت نوزاد را به صورت زیر تنظیم نمائید:

- ✓ در هفته اول فرزند خود را تشویق به بازی‌های آرام (مانند بازی‌های ویدئویی و تماشای تلویزیون) نمائید.

از دویدن تا دو هفته بعد از عمل جراحی جلوگیری کنید

❖ مراقبت

بعد از انجام ختنه جهت بهبود سریعتر اقدامات مراقبتی زیر را برنامه ریزی نمائید:

- ✓ نخ بخیه ۷ تا ۱۰ روز جذب می‌شود و اگر از حلقه استفاده شود تا یک هفته خود به خود می‌افتد.
- ✓ در زمان جداسدن حلقه ممکن است مختصری خونریزی اتفاق بیافتد که طبیعی است.
- ✓ کودک را حداقل به مدت یک هفته یا تا زمانی که پوست بهبود یابد، در وان حمام قرار ندهید.
- ✓ از صابون، پودر، لوسیون و هر ماده دیگر تا خوب شدن کامل استفاده نکنید.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

- ✓ روز دهم جهت بررسی مجدد و معاینه
- ✓ در صورت مشاهده این علائم:
- خونریزی یا ترشح از آلت

- تغییر رنگ سر آلت به رنگ آبی یا سیاه و یا خونمردگی وسیع در بیضه و آلت
- درجه حرارت بیش از ۳۷/۸ از روز دوم
- بوی نامطبوع و تاول چرک
- ناتوانی در ادرار کردن در ۸-۶ ساعت اول پس از ختنه
- تورم یا قرمزی در اطراف نوک آلت که پس از ۵-۳ روز بدتر
- در صورتیکه حلقه ختنه تا ۱۲-۱۰ روز پس از عمل نیافتد.
- قرمز و متورم شدن کل آلت
- عدم پاسخ به مسکن و بیقراری شدید، گریه شدید و امتناع از غذا خوردن
- ✓ سایر مواردی که به نظر والدین غیرعادی است.

“ارتباط با ما”

تلفن تماس: ۰۳۵۳-۳۱۲۲۲۳۰

اینها: ۰۹۹۶۵۲۵۰۰۶۹

آدرس اینترنتی: rahnemoon.ssu.ac.ir